

**Tomáš PÁNEK, Veronika SMOLKOVÁ, Jan HRADECKÝ, Karel ŠILHÁN
POZDNĚ-HOLOCENNÍ VÝVOJ SESUVŮ NA ČELE MAGURSKÉHO PŘÍKROVU: PŘÍPADOVÁ
STUDIE HŘBETU HLAVATÁ, MORAVSKO-SLEZSKÉ BESKYDY (ČESKÁ REPUBLIKA)**

Čela příkrovů a přesmyků jsou považována za jedno z nejexponovanějších prostředí pro vývoj svahových deformací. Čelo magurského příkrovu tvoří výrazné morfotektonické a litologické rozhraní charakteristické častým výskytem svahových deformací. Reprezentativní ukázkou této geomorfologické situace jsou severní svahy hřbetu Hlavatá v Moravskoslezských Beskydách. Radiokarbonové datování rašelinišť na povrchu sesuvu a jezerních sedimentů vzniklých v důsledku zahrazení blízkého údolí umožnilo vymezit časový vývoj retrogresivní svahové deformace. Hlavní fáze vývoje sesuvu se odehrála ~1.6 ka BP, sekundární výrazně retrogresivní reaktivace svahové deformace proběhla ~0.8-0.9 ka BP. Studie ukazuje dynamické pozdně-holocenní formování reliéfu oblasti flyšovských Karpat a přehodnocuje chronologii forem reliéfu, kterým bylo původně přisuzováno pleistocenní stáří.

**Vilém PECHANEC, Věra JANÍKOVÁ, Jan BRUS, Helena KILIANOVÁ
TYPOLOGICKÁ DATA V PROCESU STANOVENÍ POTENCIÁLU KRAJINY ZA POUŽITÍ GIS**

Krajinný potenciál vyjadřuje vhodnost krajiny k určitému využívání, ale zároveň i míru tohoto využívání, která pak vyplývá z poznání stability krajiny. Každá krajina má své specifické prostorové složení a vnitřní uspořádání. Ty se liší díky působení přírodních činitelů, procesů a hospodářské činnosti společnosti.

Významnými mapovými díly, které napomáhají typologii krajiny v České republice, jsou mapy bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ), souboru lesních typů (SLT) a skupin typů geobiocénů (STG). Mezi těmito typologickými daty existují vztahy, jejichž analýza bývá jedním z ústředních kroků stanovení krajinného potenciálu. Díky svému prostorovému charakteru a veliké heterogenitě se jejich analýza provádí v prostředí geografických informačních systémů. Příprava a vlastní analýza digitální podoby těchto dat však vyžaduje znalosti jak geoinformatické, tak i biologické. V příspěvku jsou objasněny datové struktury těchto dat, možnosti jejich zpracování a analýz v GIS, a to jak v klasických desktop, tak i webových aplikacích. Modelovou oblastí je severní část CHKO Bílé Karpaty.

Vít VILÍMEK

VÝZNAM GEOMORFOLOGIE PŘI VÝZKUMU PŘÍRODNÍCH OHROŽENÍ A RIZIK

Geomorfologie hraje nezastupitelnou roli ve výzkumu přírodních ohrožení a rizik, jež přímo souvisejí s procesy probíhajícími v litosféře, jako např. katastroficky probíhající svahové pohyby, eroze, vulkanická a seismická aktivita. Rovněž v případě hydro-klimatických katastrof má geomorfologie významnou roli při jejich výzkumu (např. povodně). Stejně tak jako u jiných geovědních oborů je v geomorfologii důležitá kvantifikace procesů, datování, predikce založená na modelování a výzkum geneze. Při studiu přírodních ohrožení a rizik se uplatňuje rovněž paleogeomorfologie, neboť je schopna pojednávat o minulých událostech větších rozměrů. V poslední době dochází velmi často ke srovnávání velikostí přírodních katastrof s frekvencí výskytu, a to za účelem jejich předpovídání.

Antonín VAISHAR – Jana ZAPLETALOVÁ

UDRŽITELNÝ ROZVOJ RURÁLNÍCH MIKROREGIONŮ V ČESKÉM POHRANIČÍ

Udržitelnost pohraničních mikroregionů Česka je studována z demografického, ekonomického a sociálního hlediska. Bylo konstatováno, že pohraniční venkov jako celek udržitelný je, ohrožena mohou být jednotlivá sídla. Udržení ekonomiky za pomoci přeshraniční spolupráce je kvůli fyzickým bariérám státní hranice vhodná jen pro některé mikroregiony. Za rozhodující považujeme sociální udržitelnost, zejména vzdělání, kvalifikaci a celkovou kulturní úroveň pohraničí a jeho humánní kapitál

Zprávy

Stanislav MARTINÁT, Bohumil FRANTÁL, Pavel KLAPKA, Petr KLUSÁČEK

Současný venkov: konflikty, příležitosti a výzvy